

LÜGANUSE VALLAVOLIKOGU

OTSUS

Kiviõli

25. august 2021 nr 317

Viru Keemia Grupp AS Lüganeuse valla territooriumile biotoodete tootmiskompleksi kohaliku omavalitsuse eriplaneeringu ja keskkonnamõju strateegilise hindamise algatamine

Viru Keemia Grupp AS (registrikood 10490531, edaspidi VKG) esitas 20.07.2021 Lüganeuse Vallavalitsusele taotluse Lüganeuse vallas kohaliku omavalitsuse eriplaneeringu (edaspidi KOV EP) algatamiseks, sooviga kavandada valla territooriumile biotoodete tootmiskompleksi (edaspidi BTT), kus hakatakse töötleva aastas 2,0 – 2,3 miljonit m³ männi-, kuuse- ja kasepuitu, millest toodetakse sõltuvalt tootest ja toorainest 330 000 kuni 500 000 tonni aastas biotooteid. Toodeteks on lahustuv tselluloos, tselluloos, tallõli, taastuvenergia, bioväetis ja kasvuparendajad.

Planeeritavas kompleksis toodetakse taastuvatest energiaallikatest soojus- ja elektrienergiat nii omatarbeks kui müügiks elektrivõrku ning ümbritsevate omavalitsuste kaugküttevõrku.

Vabariigi Valitsuse 01.10.2015 määrus nr 102 „Olulise ruumilise mõjuga ehitiste nimekiri“ määratleb olulise ruumilise mõjuga ehitistena (edaspidi ORME) määruse punkti 9 kohaselt tootmiskompleksi, kus toodetakse pulpi puidust või samalaadsetest kiudmaterjalidest. Vastavalt planeerimisseaduse § 95 lõikele 1 koostatakse KOV EP olulise ruumilise mõjuga ehitise püstitamiseks, kui ORME asukoht ei ole üldplaneeringus määratud.

Kehtivas Lüganeuse valla (enne ühinemist Lüganeuse vald) üldplaneeringus ei ole käsitletud ORME asukohti ega rajamistingimusi. Alates 2015. aastast kehtiv planeerimisseadus (PlanS) näeb olulise ruumilise mõjuga ehitise asukoha valiku planeerimiseks üldplaneeringule samaväärsena kohaliku omavalitsuse eriplaneeringut. PlanS § 98 lg 2 näeb ette, et kohaliku omavalitsuse eriplaneeringu asukoha eelvaliku tegemisel tuleb kaaluda mitut võimalikku asukohta, s.h ei ole alternatiivsete asukohtade arv määratletud. Seega tuleb minimaalselt võrrelda kahte asukohta. Arendaja VKG on seisukohal, et Lüganeuse valla territooriumil võiks olla BTT jaoks olemas vähemalt kaks alternatiivset asukohta.

Eelnevast lähtudes palub VKG algatada biotoodete tootmiskompleksi rajamiseks kohaliku omavalitsuse eriplaneeringu, mille eesmärgiks on ORME objekti asukohavaliku menetluse läbiviimine ja BTT rajamise detailse lahenduse väljatöötamine. Täpsemalt soovitakse leida BTTle parim võimalik asukoht, misjärel on võimalik lahendada ehituslikud küsimused.

Eriplaneeringu planeeringualaks on otstarbekas määrata esialgu kogu Lüganeuse valla territoorium.

BTT asukoht peab vastama järgmistele kriteeriumitele:

- BTT rajamiseks vajalik maa-ala suurus on suurusjärgus ca 160 ha, lisaks kommunikatsioonid;
- asukoht Lüganeuse vallas;
- BTT ehitamiseks ja toimimiseks on vajalik taristu olemasolu või rajamise võimalus.

Projekti eelanalüüsina on AFRY koostanud tasuvusanalüüsi ja Hendrikson & Ko OÜ asukohavaliku analüüsi Lüganuse valla territooriumil. Eeluringute käigus on arusaamad BTT-le vajalikest eeldustest täpsustunud. Võimalike esialgsete sobilike asukohtade määramiseks kasutati geoinformaatilist analüüsi, milleks koondati avalikest andmebaasidest kättesaadav ruumi-info (Maa-ameti andmebaasid, Eesti Topograafiline Andmekogu, Eesti Looduse Infosüsteem, kultuurimälestiste register jm). Edasi määrati seadustest tulenevad BTT asukohta välistavad kriteeriumid ning informatiivsed piirangualad ning viidi läbi GIS-analüüs. Asukoha eelvaliku välistavad tegurid olid näiteks kaitse-, hoiualad, Natura 2000 alad, Ramsar alad (märgalad), sood, kaitsealused üksikobjektid, üleujutuste ohuga alad, veekogud ning puhvertsoonid seati ümber elu- ja ühiskondlike hoonete, kultuurimälestiste, kaitsealuste loomade elupaikade ja taimede kasvukohtade). GIS-analüüsis keskenduti aladele, kuhu BTT rajamine on otstarbekas ja kus tootmiskompleksi käitamine on võimalik.

BTT esialgseteks asukohtadeks leiti kaks sobivat ala, mis on toodud otsuse lisa.

Eelanalüüsi käigus valitud asukohad asuvad piisaval kaugusel hoonetest, mida häiring võib mõjutada. Täpsem hindamine tuleb läbi viia eriplaneeringu menetluse käigus. Tootmisprotsessis toodetakse rohelist elektrienergiat ca 730 GWh ja ca 2720 GWh soojusenergiat, millest osa kasutatakse omatarbeks ning ülejäänud ühendatakse elektri- ja soojusvõrku. Tootmiskompleksi mitteohtlikuks jäätmeteks on puukoor, mida kasutatakse taastuvenergia tootmiseks kompleksis või planeeritakse müüa biomassi kasutavatele energiatootjatele ja saepuru, mida planeeritakse müüa kas puitlaastplaadi tootjatele või biomassi kasutavatele energiatootjatele. Lisaks jäätmeteks on tuhk ja reoveepuhasti biomuda, mida kasutatakse väetiste ja komposti tootmisel.

Kavandatavas BTT-s luuakse 250 uut otsest kõrgepalgalist töökohta ja vähemalt 1000 töökohta tootmiskompleksi teenindavas väärtusahelas.

Biotoodete tootmiskompleksi rajamise ja tegevuslubade eelduseks on, et ehitus, tehnoloogia ja käitamine vastaks Eestis ja Euroopa Liidus kehtivatele keskkonnanõuetele, parimale võimalikule tehnoloogiale (PVT) ning Eesti majanduse ja ühiskonna vajadustele. PVT puhul järgitakse Tööstusheite seadust ja Euroopa Liidu 2014. aastal jõustunud PVT järeldusi (Komisjoni rakendusotsus 2014/687/EU 26. septembrist 2014).

Arendaja VKG on huvitatud, et BTT kavandamise ja planeerimise protsess oleks võimalikult palju avalikkust ja kogukonda kaasav. Arendaja on võtnud eesmärgiks leida koostöös kogukonna ja kohaliku omavalitsusega kavandatavale BTT-le parim võimalik asukoht, tuvastada ning leevendada seejuures võimalikud olulised mõjud. Arendaja on arvestanud, et planeeringu koostamise orienteeruv aeg on ligikaudu kolm aastat. VKG on valmis abistama KOV-i igakülgse planeeringuga seotud oluliste dokumentide jms asjakohaste infomaterjalide väljatöötamisel. Seejuures on arendaja valmis tutvustama vallavalitsusele, volikogule, komisjonidele jt teemast huvitatud huvigruppidele kavandatava tehase plaani ja seniseid eeluringu tulemusi.

Kavandatava BTT sobivaima asukoha valimisel on soovitatav arvesse võtta tootmiskompleksi jaoks vajaliku maa-ala suurus, sh eelistada määratud tootmismaa sihtotstarbega või nende vahetus läheduses asuvaid maa-alasid, samuti BTT jaoks vajaliku infrastruktuuriga ja/või selle väljaehitusvõimalustega – rasketransport, alajaam, tootmiseks vajaliku veevõtu- ja väljalaskesüsteemid asukohtadega.

VKG on planeeringu koostamise huvipoolena valmis vastavalt Planeerimisseaduse § 4 lõikele 2¹ kandma planeeringu tellimisega kaasnevad kulud.

PlanS § 95 lõike 5 alusel on keskkonnamõju strateegiline hindamine (edaspidi KSH) kohaliku omavalitsuse eriplaneeringu koostamisel kohustuslik. PlanS § 96 lõike 1 kohaselt algatab eriplaneeringu ja KSH kohaliku omavalitsuse volikogu oma otsusega. KOV EP koostamises eristatakse kaht etappi: 1) asukohtade võrdlus ja neist sobivaima valik (asukoha eelvaliku etapp) ning 2) täpse lahenduse väljatöötamine. KSH viiakse läbi mõlemas etapis.

Arvestades eeltoodud asjaoludega ja võttes aluseks kohaliku omavalitsuse korralduse seaduse § 22 lõike 1 punkti 37, planeerimisseaduse § 95 lõiked 1, 5 ja 6 ning § 96 lõike 1, keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse § 33 lõike 1 punkti 2 ning arvestades Viru Keemia Grupp AS 20.07.2021 esitatud taotlust, Lüganuse Vallavolikogu otsustab:

1. Algatada Lüganuse vallas kohaliku omavalitsuse eriplaneeringu koostamine Viru Keemia Grupp AS biotoodete tootmiskompleksi rajamiseks, eesmärgiga viia läbi parima võimaliku asukoha valiku menetlus ja töötada välja tootmiskompleksi rajamise detailne lahendus.
2. Algatada eriplaneeringu keskkonnamõju strateegiline hindamine.
3. Kinnitada planeeringuala piir ja pindala vastavalt otsuse lisale.
4. Planeeringu koostamise algataja ja kehtestaja on Lüganuse Vallavolikogu, koostamise korraldaja on Lüganuse Vallavalitsus.
5. Volitada vallavanem sõlmima eriplaneeringu koostamisest huvitatud isikuga leping planeeringu koostamisega ja keskkonnamõju strateegilise hindamisega kaasnevate kulude tasumiseks.
6. Volitada vallavanem sõlmima eriplaneeringu koostamisest huvitatud isikuga leping tehnorajatiste ja -liitumiste väljaehitamiseks ning nende tegevustega kaasnevate kulude tasumiseks.
7. Eriplaneeringu koostamise ja keskkonnamõju strateegilise hindamise algatamise otsusega saab tutvuda Lüganuse Vallavalitsuses aadressil Keskpuiestee 20, Kiviõli linn, Lüganuse vald tööpäevadel kell 9:00 kuni 15:00.
8. Lüganuse Vallavalitsusel teatada kohaliku omavalitsuse eriplaneeringu koostamise ja keskkonnamõju strateegilise hindamise läbiviimise algatamisest ajalehes Põhjarannik, Lüganuse valla lehes, väljaandes Ametlikud Teadaanded ja Lüganuse valla veebilehel www.lyganuse.ee ning teavitada asjaomaseid asutusi ja isikuid.
9. Korraldus jõustub teatavakstegemisest.
10. Käesoleva korralduse peale võib esitada Lüganuse Vallavolikogule vaide haldusmenetluse seaduses sätestatud korras 30 päeva jooksul arvates korraldusest teadasaamise päevast või esitada kaebuse Tartu Halduskohtule, Jõhvi kohtumajas Kooli 2a, 41532 Jõhvi, halduskohtumenetluse seadustikus sätestatud korras 30 päeva jooksul arvates korralduse jõustumisest.

(allkirjastatud digitaalselt)
Risto Lindeberg
vallavolikogu esimees